

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/171/2014
Identifikačné číslo spisu: 6014200509
Dátum vydania rozhodnutia: 24.02.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:6014200509.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Judity Kokolevskej, v právnej veci navrhovateľa: JUDr. A. Q., bytom X., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o výšku starobného dôchodku, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 22. júla 2014, č. k. 20Sd 88/2014-36, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 22. júla 2014, č. k. 20Sd 88/2014-36, v znení opravného uznesenia z 9. septembra 2014, č. k. 20Sd 88/2014-42, p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 22. júla 2014, č. k. 20Sd/88/2014-36, potvrdil rozhodnutie číslo XXX XXX XXXX X z 5. februára 2014, ktorým odporkyňa podľa § 65, § 274, § 293z a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) od X. F. XXXX priznala navrhovateľovi starobný dôchodok v sume 451,80 € mesačne, zvýšený od 1. januára 2013 na sumu 463,00 € mesačne a od 1. januára 2014 na sumu 471,80 € mesačne.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že navrhovateľovi, ktorý dôchodkový vek 57 rokov dosiahol dňa X. F. XXXX, žiadosťou z 5. marca 2012 požiadal o priznanie starobného dôchodku od X. F. XXXX. Napadnutým rozhodnutím mu bol od 5. marca 2012 priznaný starobný dôchodok zo všeobecného systému sociálneho zabezpečenia, pričom do doby poistenia (zamestnania) pre nárok a výšku starobného dôchodku mu bola zahrnutá aj doba služobného pomeru v rozsahu v rozsahu 23 rokov a 159 dní. Navrhovateľovi bol od 1. septembra 1993 priznaný za dobu služobného pomeru príspevok za službu podľa § 119 a 120 zákona č. 410/1991 Zb. (ďalej len „zákon č. 410/199 Zb.) o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky, ktorý bol v nasledujúcich rokoch upravovaný a valorizovaný v súlade s osobitnými predpismi a od 1. júla 2002 sa v zmysle § 124 ods. 3 zák. č. 328/2002 Z.z. považuje za výsluhový dôchodok podľa tohto zákona. Krajský súd dospel k záveru, že

odporkyňa v danej veci správne aplikovala Dohovor č. 128 o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (ďalej len „Dohovor č. 128“) a krátila sumu starobného dôchodku navrhovateľa dobu služby zhodnotenej na sumu výsluhového príspevku v súlade s čl. 33 Dohovoru č. 128.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Poukázal na to, že dňom skončenia služobného pomeru nadobudol nárok na príspevok za službu, ktorý nie je výsluhovým dôchodkom podľa zákona č. 328/2002 Z. z. a za tento sa iba považuje a má aj naďalej charakter štátnej sociálnej dávky ako uviedol najvyšší súd v rozhodnutí 7So/2/2012. Príspevok za službu nie je peňažnou dávkou sociálneho zabezpečenia za tú istú sociálnu udalosť ako starobný dôchodok a preto k zníženiu jeho starobného dôchodku s poukazom na čl. 33 došlo v rozpore so zákonom. Podľa jeho názoru rozhodnutím 7So/2/2012 z 27.02.2013 došlo k zmene právneho názoru, ktorý Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil v predchádzajúcom rozsudku 9So/214/2001 z 28.10.2008 (R 55/2011). Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil, prípadne zmenil tak, že preskúvané rozhodnutie odporkyne zruší tak, že odporkyňa je povinná priznať mu starobný dôchodok ku dňu XX.XX.XXXX bez jeho krátenia podľa čl. 33 Dohovoru č. 128. Zároveň žiadal priznať náhradu trov konania vo výške 13,10 €, ktorú preukázal na pojednávaní na krajskom súde.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že dôvody, ktoré uvádza navrhovateľ v odvolaní, nepovažuje za opodstatnené. Poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejneného v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod číslom R 55/2011 a znenie čl. 33 Dohovoru č. 128, ktorého ustanovenia majú prednosť pred zákonom a sú pre odporkyňu záväzné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O. s. p., preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nie je možné vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o priznaní starobného dôchodku navrhovateľovi.

Z obsahu spisov vrátane administratívneho spisu odporkyne je nesporné, že navrhovateľ, splnil podmienku nároku na starobný dôchodok zo všeobecného systému dôchodkového poistenia dňa X. F. XXXX, teda dovŕšením dôchodkového veku 57 rokov vzhľadom na získanú dobu poistenia v I. a II. kategórii funkcií. Žiadosťou z 5. marca 2012 požiadal o priznanie starobného dôchodku od X. F. XXXX. Od 1. septembra 1993 je navrhovateľ poberateľom príspevku za službu priznaného podľa § 119 a 120 zákona č. 410/1991 Zb., ktorý sa v zmysle § 124 ods. 3 zák. č. 328/2002 Z. z. považuje za výsluhový dôchodok podľa tohto zákona. Rozhodnutím z 5. februára 2014 odporkyňa priznala navrhovateľovi starobný dôchodok od X. F. XXXX v sume 451,80 € mesačne, zvýšený od 1. januára 2013 na sumu 463,00 € mesačne a od 1. januára 2014 na sumu 471,80 € mesačne. Pre výšku starobného dôchodku odporkyňa navrhovateľovi zhodnotila dobu služby v Policajnom zbore, a sumu starobného dôchodku navrhovateľa krátila za 23 rokov služby zhodnotenej na sumu výsluhového príspevku v súlade s čl. 33 Dohovoru č. 128.

Podľa názoru odvolacieho súdu krajský súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav pre posúdenie zákonnosti rozhodnutia odporkyne. S odôvodnením jeho rozsudku sa odvolací súd stotožnil a v celom rozsahu naň poukazuje. Na zdôraznenie jeho správnosti považuje odvolací súd za potrebné uviesť:

V zmysle § 119 ods. 3 zákona č. 410/1991 Zb. príspevok za službu nepatrí po dosiahnutí veku 60 rokov.

Príspevok za službu, priznaný podľa § 119 zákona č. 410/1991 Zb. sa v zmysle § 284 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru považuje za príspevok podľa tohto zákona, ktorý taktiež nepatrí po dosiahnutí veku 60 rokov, považovaného za všeobecný dôchodkový vek na účely zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení.

Zákon č. 328/2002 Z.z. je predpisom, upravujúcim osobitný systém sociálneho zabezpečenia určeného okruhu osôb. Výsluhový dôchodok podľa tohto zákona je dávkou, ktorá sa už poskytuje doživotne, nielen do dovŕšenia dôchodkového veku, určeného podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení.

Podľa § 124 ods. 3 písm. a/ zákona č. 328/2002 Z. z. príspevky za službu, na ktoré vznikol nárok podľa § 119 až 122 zákona č. 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a tento nárok trvá ku dňu účinnosti tohto zákona, sa považujú za výsluhové dôchodky podľa tohto zákona vo výške, v akej patrili ku dňu jeho účinnosti, a od tohto dňa sa zvyšujú o 1,5 % tejto výšky za každý skončený rok trvania služobného pomeru, ak ide o výsluhové príspevky, ktoré boli priznané od 1. novembra 1991 do 31. decembra 1993.

Úmyslom zákonodarcu bolo zákonom č. 328/2002 Z. z. poskytnúť policajtom výsluhový dôchodok, resp. naďalej poskytovať dovtedy priznané výsluhové príspevky ako dávky, ktoré majú povahu starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho zabezpečenia až od dovŕšenia dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení (poistení), napriek tomu, že príspevky za službu podľa § 119 ods. 3 zákona č. 410/1991 Zb. nepatrili po dosiahnutí veku 60 rokov. Z čl. 19 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (č. 128), ktorý bol Československou socialistickou republikou ratifikovaný 11.01.1990 a vyhlásený pod č. 416/1991 Zbierky zákonov (ďalej len „Dohovor“) priamo vyplýva nárok na zachovanie starobného dôchodku po celú dobu sociálnej udalosti, teda počas celého života po prežití ustanoveného veku. Dohovor č. 128 má charakter medzinárodnej zmluvy, ktorá priamo zakladá právo fyzických osôb na zachovanie nároku na starobný dôchodok, a teda na jeho vykonanie nebolo potrebné prijať osobitný zákon. Príslušné ustanovenia Dohovoru majú prednosť pred zákonom č. 461/2003 Z. z.. a sú priamo záväzné aj pre odporkyňu.

Z čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 podľa názoru odvolacieho súdu vyplýva, že v prípade súbehu nárokov na dávky v starobe tak zo všeobecného ako aj osobitného systému sociálneho zabezpečenia je v zmysle Dohovoru č. 128 možné starobný dôchodok zo všeobecného systému krátiť a nemožno ho odňať, pokiaľ starobný dôchodok z osobitného systému svojou výškou neprevyšuje výšku starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho zabezpečenia. Je potrebné zdôrazniť, že po dovŕšení dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení má výsluhový dôchodok charakter „starobného dôchodku“. U navrhovateľa došlo k poisteniu v dvoch samostatných systémoch dôchodkového poistenia. Pre výšku starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho zabezpečenia mu boli hodnotené aj doby zamestnania, ktoré boli súčasne hodnotené pre nárok a výšku výsluhového príspevku v osobitnom systéme sociálneho zabezpečenia.

Súčasne zámerom zákonodarcu bolo zákonom č. 328/2002 Z. z. zabezpečiť, aby pomerná výška výsluhového dôchodku bola vyššia ako keby policajtom bola doba profesionálnej služby hodnotená len vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia. Z toho teda vyplýva záver, že úmyslom zákonodarcu bolo, aby súčet výsluhového dôchodku a starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho poistenia bol vyšší, resp. aspoň rovnaký ako suma starobného dôchodku poistenca, ktorý mal všetky doby zamestnania hodnotené len vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia (zabezpečenia).

Keďže navrhovateľovi bol podľa § 119 a 120 zákona č. 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov od 1. septembra 1993 za 23 rokov služobného pomeru priznaný výsluhový príspevok, ktorý sa považuje za výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z. z., aj podľa názoru odvolacieho súdu odporkyňa správne pri rozhodovaní o nároku najprv vypočítala teoretickú výšku dôchodku, ktorá by mu patrila vtedy, ak by všetky doby poistenia získal vo všeobecnom systéme a následne postupovala v súlade s článkom 33 Dohovoru č. 128. Navrhovateľ nemôže spravodlivo požadovať, aby mu bola vyplácaná suma starobného dôchodku, priznaného vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia aj za doby, ktoré mal v osobitnom systéme hodnotené pre nárok a výšku výsluhového príspevku, ktorý, ako je vyššie uvedené, má od dovŕšenia dôchodkového veku charakter starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho zabezpečenia a to bez ohľadu na to, že osobitný systém pojem „starobného dôchodku“ neobsahuje. Postup odporkyne potom nemožno považovať za diskriminujúci a v rozpore s čl. 12 Ústavy SR. Nie je nakoniec ani v

rozpore s čl. 39 Ústavy SR, v zmysle ktorého majú občania právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe. Z uvedených dôvodov taký postup považuje odvolací súd za zákonný.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu podľa § 219 O.s.p. potvrdil ako vecne správny.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa §224 ods. 1 v spojení s §250l ods. 2 a § 250k ods. 1 O.s.p. a účastníkom ich náhradu nepriznal, nakoľko navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný, a odporkyni žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.